

drogę do skorzystania z prawa do skorzystania z drogi odwoławczej, co prowadzi do naruszenia wskazanych praw. W istniejącej sytuacji brak jest zatem środków odwoławczych pozwalających zweryfikować wydane postanowienie i to jest przedmiotem niniejszej skargi.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w W postanowieniem z dnia .10.2009 r., sygn. akt , ustanowił pełnomocnika z urzędu dla C M w celu sporządzenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W z dnia .10.2007 r., sygn. akt . Decyzją Okręgowej Rady Adwokackiej w W z dnia .10.2009 r. zostałem wyznaczony do wykonania tej czynności.

Po zapoznaniu się ze sprawą uznałem, że brak jest podstaw do wniesienia skargi, w związku z czym sporządziłem stosowną opinię, którą przesłałem C M , Dziekanowi Okręgowej Rady Adwokackiej w W oraz poinformowałem o jej sporządzeniu Sąd Okręgowy wnosząc o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu. Poinformowałem równocześnie Sąd o niemożności przedstawienia Sądowi treści opinii z uwagi na obowiązek zachowania tajemnicy adwokackiej. Pismem z dnia .01.2010 r. zostałem wezwany do nadesłania sporządzonej opinii pod rygorem odmowy zasądzenia kosztów. W odpowiedzi ponownie przedstawiłem argumenty świadczące o braku takiej możliwości. W efekcie Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia .03.2010 r. (w treści postanowienia błędnie wskazano rok jego wydania) odmówił przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu .

W zaistniałej sytuacji nie przysługuje mi środek odwoławczy, bowiem wydane postanowienie jest prawomocne. Podkreślenia wymaga bowiem, że Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że: „świadczenie pomocy prawnej z urzędu jest działaniem dla dobra publicznego, umożliwiającym realizację w postępowaniu cywilnym zasady równości i prawa do sądu. Obowiązek pokrycia tych kosztów spoczywający na Skarbie Państwa ma charakter publicznoprawny i **nie jest obowiązkiem pokrycia kosztów procesu** w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego dotyczących tych kosztów. Rozstrzygnięcie sądu w takiej sytuacji o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie z urzędu nie jest orzeczeniem w przedmiocie kosztów procesu”². Z tych względów w ocenie Sądu Najwyższego art. 394(1) § 2 pkt 2 Kpc w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19.03.2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego³ nie stanowi podstawy umożliwiającej wniesienie zażalenia do Sądu Najwyższego na postanowienie sądu II instancji w przedmiocie przyznania od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie z urzędu.

W zaistniałej sytuacji należy w związku z tym przyjąć, że droga do zaskarżenia wydanego postanowienia nie występuje, choć powinna, co powoduje, że nie występuje możliwość wyczerpania środków zaskarżenia.

W mojej ocenie nie powinno być jednak żadnych wątpliwości, że postanowienie sądu II instancji rozstrzygające o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej po raz pierwszy, powinno być zaskarżalne. Nie znajduję bowiem powodów, dla których pełnomocnik, który świadczył

² tak SN w postanowieniu z 17.11.2009 r., III Cz 53/09, LEX 558799, Biuletyn SN 2010/2/11

³ Dz. U. Nr 69, poz. 592

pomoc prawną z urzędu i nie jest usatysfakcjonowany rozstrzygnięciem dotyczącym jego wynagrodzenia, nie miałby mieć możliwości zaskarżenia takiego postanowienia. Tym bardziej, że przyjmuje się, że pełnomocnikowi przysługuje prawo do zaskarżenia ww. postanowienia, o ile wydane jest przez sąd I instancji. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 25.06.2009 r.: „Postanowienie w przedmiocie przyznania wynagrodzenia pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu nie zostało ujęte w zamkniętym katalogu postanowień, od których przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji (art. 394 § 1 k.p.c.). Trudno dostrzec racjonalne przyczyny, które jednoznacznie przekonują o słuszności takiego rozwiązania, nie ma bowiem powodów, które dostatecznie wyjaśniają dopuszczalność zaskarżenia postanowienia w przedmiocie wynagrodzenia biegłego (art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c.) i jednocześnie odmawiają tego w przypadku wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu. (...) Nie ma dostatecznych argumentów uzasadniających odmienne uregulowanie dopuszczalności zażalenia w przedmiocie wynagrodzenia biegłego i pełnomocnika z urzędu. Brak regulacji dopuszczającej zaskarżenie postanowienia sądu pierwszej instancji w przedmiocie kosztów pełnomocnika z urzędu powinien więc być wypełniony na podstawie stosowanego w drodze analogii art. 394 § 1 pkt 9 in fine”.

Z argumentacją Sądu Najwyższego nie sposób się nie zgodzić.

Mając to na względzie należy wskazać, że zamknięcie drogi do zaskarżenia postanowienia wydanego przez Sąd II instancji jest sprzeczne z wskazanymi przepisami Konstytucji. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyrokach z dnia 27.03.2007 r., sygn. akt SK 3/05 oraz z dnia 09.02.2010 r., sygn. akt SK 10/09, rozstrzygnięcie o kosztach postępowania powinno podlegać weryfikacji niezależnie od kontroli samego wyroku w jego warstwie merytorycznej, a skoro rozstrzygnięcie o kosztach procesu następuje dopiero w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, to w zakresie orzekania o kosztach procesu za sąd pierwszej instancji należy uznać ten sąd, który orzekł o zwrocie kosztów w danym zakresie po raz pierwszy.

Nawet uznając, że koszty pomocy prawnej świadczonej z urzędu nie stanowią kosztów procesu w rozumieniu KPC należy uznać, że takie rozumienie art. 394(1) § 2 pkt 2 Kpc prowadzi do naruszenia wskazanych przepisów Konstytucji, gdyż ustawa nie wyłącza zaskarżania tego rodzaju orzeczeń.

Mając powyższe na względzie wnoszę jak na wstępie.

Załączniki:

1. odpis skargi x 4
2. kopia postanowienia Sądu Okręgowego w W z dnia .03.2010 r.
3. decyzja Okręgowej Rady Adwokackiej w W

adw. T W